

(Ф 03.02 – 96)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

«Протидія домашньому насильству в Україні»

Освітньо-професійна програма:

Галузь знань:

Спеціальність:

«Правознавство»

081 «Право»

08 «Право»

СМЯ НАУ НМК 13.01.03(21)-01-2024

КИЇВ

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 2 з 15

Навчально-методичний комплекс розробила:

доцент кафедри кримінального
права і процесу
к.ю.н., доцент

Ірина ЛІТВІНОВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу, протокол № 6 від «05»
06 2024 р.

Завідувач кафедри

Софія ЛИХОВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР Юридичного факультету, протокол № 6 від «10» 06 2024 р.

Голова НМРР

Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Протидія домашньому насильству в Україні**

Освітньо-професійна програма:

«Правознавство»

Галузь знань:

081 «Право»

Спеціальність:

08 «Право»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачена		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_ПДН_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ПДН_РСО_3	+	У робочій програмі
5	Календарно-тематичний план	05_ПДН_КТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ПДН_КЛ	+	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашньої роботи для студентів денної форми навчання	Не передбачена		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	08_ПДН_МР_КРз	+	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ПДН_МР_СРС	+	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ПДН_МР_ПРЗ	+	+
12	Типові тести та завдання	12_ПДН_Т	+	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ПДН_МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 4 з 15

15	Питання на екзамен	Не передбачено
----	--------------------	----------------

Додаток А

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 5 з 15

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ

Володимир НІКІТІН
«14» 01 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальних робіт
Августин ГОЛУХИЙ
«14» 01 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»
Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	2	120/4,0	17	17	-	86	-	-	диф.залик 2 с
Заочна	1, 2	120/4,0	10	10	-	100	1 к/р – 2 с	-	диф.залик 2 с

Індекс: НМ-9-081/21-3.4
Індекс: НМ-9-081 з /21-3.4

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01–2023

Додаток Б

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
	2 семестр	1, 2 семестр
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання задач, складання процесуальних документів	106×7 = 70	106×4 = 40
Виконання експрес-контрольної роботи (з врахуванням СРС)	56×2 = 10	–
Виконання та захист контрольної роботи	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 бали</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем №1	100	100
Семестровий диференційований залік	100	100

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретичні та практичні аспекти протидії домашньому насильству»									
1.1	Нормативно-правові засади попередження домашнього насильства в Україні	1 семестр				1 семестр			
		14	2	2	10	14	2	–	12
1.2	Поняття насильства в сім'ї. Види насильства в сім'ї	14	2	2	10	4	2	–	2
1.3	Соціально-психологічні причини насильства в сім'ї	14	2	2	10	6	2	–	4
1.4	Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству	14	2	2	10	4	–	–	4
1.5	Основні форми і методи запобігання та протидії домашньому насильству підрозділами Національної поліції.	14	2	2	10	4	–	–	4
1.6	Взаємодія Національної поліції з іншими суб'єктами у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	14	2	2	10	2 семестр			
						26	2	4	20
1.7	Вчинення насильства в сім'ї щодо неповнолітніх та неповнолітніми членами сім'ї.	10	2	2	6	28	-	2	26
1.8	Судова практика у справах, пов'язаних із домашнім насильством	15	2 1	2	10	26	2	4	20
1.9	Виконання контрольної (домашньої) роботи.	-	–	–	-	8	–	–	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	11	–	1	10	–	–	–	–
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	10	10	100
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	10	10	100

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 8 з 15

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Протидія домашньому насильству в Україні»
за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Ірина ЛІТВІНОВА,
доцент кафедри кримінального права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Продовження Додатку Г

Лекція 4 СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1. Види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.
2. Терміновий заборонний припис стосовно кривдника. Оцінка ризиків.
3. Обмежувальний припис стосовно кривдника.
4. Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи.
5. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

Література

1. Конституція України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-%D0%BF>
4. Наказ Мінсоцполітики та МВС України від 13.03.2019 № 369/180 «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства». URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33304.html
5. Дудоров О.О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). Київ: Ваіте, 2019. 288 с. URL : https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-df/FNOON_Kommentar_A5.pdf

Зміст лекції

1 Останніми роками громадськість України все більше турбує проблема домашнього насильства, як одного з найбільш шкідливих соціальних явищ. У державі розгорнута широка соціальна інформаційна кампанія стосовно розголосу існуючої проблеми, постійно ведеться спільна робота державних структур, органів місцевої влади з громадськими об'єднаннями щодо профілактики та протидії домашньому насильству.

Завдяки запровадженню, в результаті законодавчої реформи, міжнародних стандартів та кращих світових практик працівники уповноважених підрозділів органів Національної поліції України отримали право виносити терміновий заборонний припис стосовно кривдника, який вчинив домашнє насильство (стаття 25 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»). 1 серпня 2018 р. Наказом Міністерства внутрішніх справ України № 654 був затверджений Порядок винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника, що стало важливим кроком на шляху практичного впровадження цього нового для української правової системи спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству.

Відповідно до Закону України „Про запобігання та протидію домашньому насильству”, запобігання домашньому насильству - система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без

громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей, викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються.

Запобігання правопорушенням – специфічна сфера соціального регулювання, управління і контролю з боку державних органів, громадських організацій, посадових осіб і громадян, пов'язана із застосуванням різноманітних засобів впливу на особу правопорушника з дотриманням законності, прав і свобод людини, з метою недопущення їх вчинення.

Сукупність різноманітних конкретних заходів одноразового чи тривалого характеру, що мають за мету скоротити кількість проявів домашнього насильства та не допустити вчинення фізичного, сексуального, психологічного й економічного насильства або припинити вже почате насильство - є спеціальним запобіганням.

Спеціальне запобігання може виявлятися у винесенні термінового заборонного припису стосовно кривдника, винесенні обмежувального припису, постановці особи на профілактичний облік та проведенню із нею профілактичної роботи, направленні кривдника на проходження програми для кривдників.

Спеціальні заходи залежно від моменту їх здійснення поділяються на заходи профілактики і заходи припинення.

Заходи профілактики домашнього насильства спрямовані на завчасне виявлення сімей, де існує загроза виникнення насильства, відвернення причин і умов, що призводять до його скоєння, або обмеження їх впливу, а якщо можливо, то й усунення їх та створення достатнього захисту від насильницьких посягань для кожного члена сім'ї.

Заходи припинення домашнього насильства – це оперативні заходи, спрямовані на фізичне переривання початого насильства.

Заходи припинення застосовуються в критичних ситуаціях, коли життю і здоров'ю жертви насильства в сім'ї загрожує небезпека.

Принциповим моментом є те, що заходи запобігання домашньому насильству мають здійснюватися у всіх випадках, тобто коли діяння кривдника кваліфікується і як адміністративне правопорушення, і як злочин.

Отже, держава зобов'язана захистити людину від домашнього насильства, не порушуючи при цьому її право на невтручання в особисте та сімейне життя.

До спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству належать:

- 1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника;
- 2) обмежувальний припис стосовно кривдника;
- 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи;
- 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників.

Таким чином, законодавство запроваджує нові заходи, які можуть бути застосовані до кривдника у разі здійснення ним домашнього насильства, або погрози його здійснення. Такі заходи мають захищати осіб, які постраждали від домашнього насильства та попереджувати таке насильство.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 11 з 15

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра кримінального права і процесу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Протидія домашньому насильству в Україні»
для студентів заочної форми навчання

Освітньо-професійна програма:

Галузь знань:

Спеціальність:

«Правознавство»

081 «Право»

08 «Право»

Укладач: доцент
кафедри кримінального права
і процесу
Ірина ЛІТВІНОВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № __ від «__» _____ 202_ р.
Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Додаток Д

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 12 з 15

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Протидія домашньому насильству в Україні»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Ірина ЛІТВІНОВА,
доцент кафедри кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Додаток Е

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри _____ Софія ЛИХОВА
«__» _____ 20__ р.

Типові тести

З дисципліни «Протидія домашньому насильству в Україні»

1. Чи розповсюджується дія законодавства про запобігання та протидію домашнього насильства на колишнє подружжя:

- а) ні, оскільки вони вже не є членами сім'ї;
- б) так, лише за умови, якщо вони після розлучення продовжують спільно проживати, вести спільне господарство та мати взаємні права та обов'язки;
- в) так, незалежно від факту спільного проживання;
- г) так, лише за умови, якщо у них є спільні неповнолітні діти.

2. Економічне насильство – це форма домашнього насильства, що включає:

а) умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

б) словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

в) діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

г) ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Розробник к.ю.н., доцент _____ Ірина ЛІТВИНОВА

Додаток Є

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Протидія домашньому насильству в Україні»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(21)-01-
2024

Стор. 14 з 15

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри кримінального права
і процесу
Юридичний факультет НАУ
_____ Лихова С.Я.

28 серпня 2023 р.

Модульна контрольна робота № 1
Юридичний факультет
Дисципліна «Протидія домашньому насильству»

БІЛЕТ № 1

1. Міжнародні акти щодо запобігання та протидії домашньому насильству
2. Ознаки, за якими можна виявити домашнє насильство.

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № 7 від 28 серпня 2023 року

Викладач _____ І.Ф. Літвінова

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 02)

